

Jukka-Petri Nieminen

**Matkaoppaan
maailma**

Matkaoppaan maailma

Jukka-Petri Nieminen

Matkaoppaan maailma

© 2017 Jukka-Petri Nieminen:
Matkaoppaan maailma

Taitto: Asmo Koste

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-951-568-197-3

Helsinki 2009

Sisällysluettelo

Matkaoppaan maailma	3
Johdanto.....	7
Luomisen tuskaa.....	9
Mistä kaikki alkoi eli Spies-College	11
Urani alkutaival - Teneriffa.....	23
Kreetan kesä	39
Marokon talvi ja Persianlahden sota.....	62
Dominikaaninen tasavalta - Merengen maa	87
Takaisin Kreetalla	105
Marokko - suuri rakkauteni	126
Välivuodet 1992-1994.....	141
Back in business - Santorinin kesä.....	146
Marokon talvi	159
Lontoon kesä	175
Urani lopetus Agadirissa.....	195
Loppusanat	203
Sanastoa	206

Johdanto

03.07.2007

Tämä on tositarina vuosistani matkaoppaana.

Kirjan henkilöiden nimet olen muuttanut. Kaikki tapahtumat ja kommelukset ovat kuitenkin täyttä faktaa, joskaan en niitä päivämäärän tarkkuudella muista.

Ensimmäiset seuramatkan tai tilauslennon Finnair silloinen Aero Oy teki jo vuonna 1949 Nizzaan. Pari vuotta myöhemmin seurasi Veljekset Karlumäki sittenmmmin Kar-Air. Varsinainen buumi alkoi 1960-luvulla. Aurinkomatkat perustettiin 1963. Seuramatkojen saloihin suomalaiset perehdytti Kalevi Keihänen. Keihäsmatkat sittenmmmin Seiväsmatkat perustettiin 1965. Tanskanmaalla oli tuolloin jo kaksi suurta matkatoimistoa Spies ja Tjäreborg. Suomeen ensin rantautui Tjäreborg 1966 ja vuotta myöhemmin Spies.

Ensimmäiset matkalaiset olivat hyvin riippuvaisia oppaista. Kielitaito oli lähes olematon. Espanjaan perustetut suomiravintolat elivät kulta-aikaa. Retkibussissa raikui usein suomalaiset laulut oppaan johdolla. Pikku hiljaa me ”härmäläiset” opimme enemmän omatoimisiksi ja kielitaitokin karttui. 1990-luvulla opas oli vielä tärkeä elementti – tuki ja turva.

Tänä päivänä oppaan elämä ei ole yhtä villiä kuin 90-luvulla. Työ on kuitenkin edelleen samaa. Oppaiden lukumääriä kohteissa on supistettu ja palveluja on karsittu. Ei olisi tullut kuuloonkaan omatoimikohteet. Opas olisi vastassa lentokentällä, mutta ei seuraisi bussissa. Tai kohde olisi täysin omatoimikohde. Ei suomalaista opasta. Oppaan virkaa hoitaisi skandinaaviopas tai paikallinen matkatoimisto. Kommunikointiin tarvittaisiin vähintään auttava englanninkielen taito. Risteilyistä puhumattakaan. Pari viikkoa laivalla, jossa ei ole ainoatakaan suomea puhuvaa henkilökuntaa. Myös kännykät ovat muuttaneet opaiden työnkuva. Nyt on omatoimikohteita, jossa opas on tavoitettavissa puhelimitse viereisestä kaupungista tai jopa toiselta saarelta.

Omistan kirjan ensisijaisesti vanhemmilleni rakkaudella. He ovat aina kannustaneet ja tukeneet elämäni valinnoissa. Haluan myös kiittää kaikkia kirjan valmistumiseen myötävaikuttaneita ja kaikkia, jotka ovat tukeneet valmistumisprosessissa minua.

Luomisen tuskaa

Tämä eepos sai alkunsa huulesta, jota heitin asiakkalleni. ”Olkaas kiltisti tai vielä kuulette teistä ja minusta”. Pikku hiljaa ajatus alkoi kypsyä. ”Hitto mä toteutan sen”. Aloitin jo kerran väkisin. Teksti oli aika kuivaa. Lisäksi omistin tuolloin ”vain” sähkökirjoituskoneen ja tuntui että korjausnauhaa paloi enemmän kuin sain tekstiä paperille.

Siinä syy luovuttamiseen.

Olkoon tämä tietokoneajan tekele mitä vaatimattomin kunnianosoitus suuria kirjailijoita kohtaan. He kun ovat sormet valkoisena paukuttaneet mielettömiä teoksia ja tuhranneet korjauslakan kanssa. Jos piti muuttaa jotakin, lisätä tai ottaa pois kokonainen kappale, oli ainoa vaihtoehto kirjoittaa koko sivu alusta. Heillä on pitänyt olla uskomattomat hermot ja luja tahto kirjoittamiseen. Mitä velikultia!

Kului toistakymmentä vuotta. Kesäkuun 2007 lopulla vietin unettoman yön. Oli täysikuu. Kaikenlaisia ajatuksia risteili päässä. Yht’äkkiä tekstiä alkoi tulla. Noinhan se menee.

Laiskuuttani en noussut naputtelemaan, vaikka Nukkumatti oli selkeästi jo unohtanut minut.

03.07.2007 aloin työstää asiaa. Puoli päivää kului vanhan passin leimoja tutkiessa. Niiden avulla sain tarkan aikahaarukan jokaiselle kaudelle. Lisäksi kehitin ”kortiston” jokaista kautta kohden. Eli paperilapulle kirjoitin tapahtumia, joita olin elänyt ja kokenut. Milloin lisäsin milloin poistin.

Aloitin kirjoittamisen. Kirja alkaa lähes samalla tavoin kuin se ensimmäinen tuhottu versio. Ihmisellä on uskomaton kompuutteri-muisti. Koko ajan kirjoittaessani muistin uusia tapahtumia ja tarinoita, jotka nyt näiden kansien väliin on taltioitu.

Työ eteni todella nopeasti, vaikka tein sen leipätyöni ohella. Oliko se sitten luomisen tuskaa? Ei. Se oli todella hauskaa! Ensimmäinen versio syntyi liiankin nopeasti. Ystäväni Matti-Juhani Koponen (kirjallisuuskritikko evp.) antoi murskatuomion. Kerran lapsena, luetaan joskus 1980-luvulla olin kyhännyt

romaanin. Lähetin sen tamperelaiselle kustantajalle. ”Jammu-setä” oli selkeästi lukenut käsärini, päätellen piipputupakan hajusta kirjassani ja saatekirjelmässä. Jammu kertoi, ettei eepokseni sopinut heidän kustannusohjelmaansa. Hän kuitenkin rohkaisi minua jatkamaan liittyen muidenmuassa Työväen kynäilijäpiiriin. Rohkaisu oli kannustava, mutta masennuin. Paskat! Minä en ole kirjailija. Nyt koin samoin. Paskat!

Annoin asian levätä lähes vuoden. Kunnes taas kerran suivaannuin. 12.03.2008 päätin. Helvetti! Jos minusta on ollut oppaaksi on minusta myös kirjoittamaan muistoni paperille. Halusi sitä joku tai ei.

Mistä kaikki alkoi eli Spies-College

08.01-03.02.1990

”Hyvää huomenta hyvät matkustajat ja tervetuloa Finnairin lennolle Palma De Mallorcalle” kuului lentoemännän tervehdys. Oli tammikuinen pakkasaamu. Ilma oli aurinkoinen. Istuin paikallani ja katsoi ikkunasta ulos, kun kone nousi taivaalle. Helsinki ja Helsinki-Vantaan lentokenttä jäivät taakse.

Olin eilen kotiutunut armeijasta yhdentoista kuukauden rupeaman jälkeen. Olin jo muutaman vuoden haaveillut stuertin urasta. Käsiini sattui Spiesin matkaesite, jossa kerrottiin Spies-koulusta.

”Haluatko matkaoppaksi, lentäväksi oppaaksi vai lentoemännäksi tai stuertiksi?”. Esitteen kaksi tyttöä ja kaksi poikaa hymyilivät etelän auringossa jonkun uima-altaan äärellä. Stuertiksi kyllä! Toisella pojista oli liian pitkäksi tehty Spiesin kravatti, jonka hän oli tunketunt housujensa sisään. Näytti tosi coolilta. Esikuvani. Itseasiassa käytin samaa lookkia koko Spies urani ajan. Mainos jatkui ”Kaksi kuukautta kestäväällä kurssilla oli ensimmäinen kuukausi opasasiaa ja toinen kuukausi vierähtäisi lentoyhtiö Conairin osuuden parissa. Kurssilta voisi valmistua oppaan, lentävän oppaan ja stuertin ammattiin. Myöhemmin kylläkin selvisi, että mainos oli harhaanjohtava. Nimittäin suomalaisia ei otettu sen enempää lentäviksi oppaiksi kuin stuerteiksikaan. Oppaaksi en aikonut ryhtyä.

Olin kuitenkin ilmoittautunut kurssille ja tullut valituksi. Onnistuin järjestämään pääesikunnan avulla itselleni poikkeusluvan hankkia passi ennen varusmiespalvelukseni päättymistä. Tässä sitä nyt oltiin matkalla kohti Palman aurinkoa. Vatsassa oli perhosia. Vaikka olin jo kaksikymmentä täyttännyt ja tottunut olemaan poissa kotoa, oli ajatus kahdesta kuukaudesta vieraassa ympäristössä suorastaan kammottava ajatus.

Koneessa ruokailun jälkeen alkoi muodostua vessajono koneen käytävälle. Kuulin erään tytön kertovan jonossa olevansa matkalla opaskouluun. Nyt tiesin

ainakin yhden tulevan kurssikaverin. Tiesin, että meitä tulisi olemaan aika paljon ja kaikki ympäri pohjoismaita. Määrä kyllä yllätti myöhemmin.

Kun kone neljän tunnin jälkeen laskeutui, tulvi ovesta sisään lämmin lehmänhenkäys. Palmassa oli saman verran lämpöä kuin Suomessa pakkasta. Tullin jälkeen vastassa oli violettipukuiset oppaamme. Minut ohjattiin bussiin, joka kiertäisi Terrenon kautta Magaluffiin, jossa kurssimme pidettäisiin. Kun Gomilla Park hotellin vieraat jäivät pois, oli bussissa kaksitoista kurssilaista lisäkseni. Ja kaikki muut olivat tyttöjä. Aluksi vähän kaikkia ujostutti. Mutta vähitellen aloimme esittäytyä. Yksi tytöistä oli vallan mahdoton höpöttäjä. Tarinaa tuli ihan solkenaan. Taina kertoi haluavansa ehdottomasti oppaaksi. Hän oli jättänyt uransa laivalla osallistuakseen kouluun. Se taisi olla juuri huumorintajuinen Taina, joka myös keksi lauseen ”J-P ja muut tytöt”.

Matkalla Magaluffiin oppaamme Sari kertoi mitä oli odotettavissa. Iltapäivällä meillä olisi jo ohjelmaa. Meitä olisi noin kaksisataa oppilasta. Opetus kieli olisi pääasiassa ruotsi tai ennenminkin tanska. No huhuh! Vaikka olinkin lukenut pitkän ruotsin ajatus tanskasta opetuskielenä ei heti tuntunut houkuttelevalta.

Meidät majoitettaisiin kahden hengen huoneisiin. Kenetköhän minä saisin kämppäkaveriksi? Sari myös kertoi, että me suomalaiset olimme viimeisenä saapuneita. Opetus tapahtuisin kahdessa viereisessä hotellissa aamun tunnit koko porukalla isossa teatterisalissa ja iltapäivät pienemmissä ryhmissä.

Kun bussi vihdoinkin kurvasi hotelli Guadalupe Solin eteen, otimme laukumme ja menimme vastaanottoon. Jösses olipa nuhjuinen hotelli. Sari jakoi avaimet ja muistutti iltapäivän ohjelmasta. Sain sittenkin huoneen ihan itselleni, no parempi niin. Jokunen oppilas oli maksanut lisämaksun omasta huoneesta yksin. Kurssi maksoi noin 2000 mummon markkaa sisältäen opetuksen, majoituksen ja täysihoidon. Kun vertaili vastaavan pituisia lomiam Mallorcalla täysihoitoinen, jäi opetuksen ossudeksi vain pari hassua satasta. Ei pöllönpää.

Iltapäivällä kävelimme viereiseen Barbados hotelliin. No jos ei ollut majoipaikassa kehumista, niin tämä se vasta muju olikin. Hotelli oli muuten tyhjiillään, vain meidän kurssi täyttäisi sen aamuisin. Saimme omat kansiot, jossa oli kurssin materiaalia, sekä Guide-Manualin-oppaan raamatun. Kirja, joka seuraisi sinua koko urasi ajan. Kansien väliin oli kirjoitettu tärkeimmät ohjeet työskennellä oppaana. Miten ajat retket, mitä piti tehdä hotellipäivystyksessä. Summasumarum mitä sai ja ei saanut tehdä. Jokainen oppilas sai Espanjan op-

pikirjan sekä nimikyltin numeroineen. Numero, joka piti aina aamuisin kertoa kurssin sihteerielle Hannelle, hän näet piti kirjaa kuka oli mukana tunneilla ja kuka ei. Numeroni oli 123, eli en to tre, jonka opin ensimmäiseksi tanskaksi. Valtavassa teatterisalissa alkoi ensimmäinen oppitunti. Joopajoo ei kyllä ihan hirveästi ymmärtänyt kun kurssin johtaja Eva esitteli tulevaa sujuvasti tanskaksi. Saimme myös kuulla, että Spiesin sisäinen kieli olisi tanska. No sitten sitä kai pitää alkaa oppia. Onneksi minulla on hyvä kielipää. Kurssi tulisi olemaan melko tiivis ja meillä olisi kokeitakin. Oppaaksi pääsisi vain kurssin hyväksyttävästi suorittaneet ja työtarpeen mukaan.

Eva kertoi myös palkasta. Oppaalle makesettaisiin peruspalkka ja kostillaeg - eräänlainen elinkustannuslisä. Se vaihteli kohteen hintatason mukaan. Espanjassa ja Kreikassa se olisi vähemmän, kun taas Englannissa ja Amerikassa enemmän. Peruspalkka aloittelevalla oppaalla oli noin 2000 tanskan kruunua ja kostillaeg toinen mokoma. Tällä palkalla ei rikastuisi, mutta ottaen huomioon, että palkka oli verotonta ja asuminen ilmaista, ei huonosti. Palkka olisi vain omaa käyttörahaa. Spies maksoi reilua palkkaa verrattuna moniin muihin matkatoimistoihin. Surkeimmasta palkasta oli tuolloin kuuluisin eräs skandinaavinen matkatoimisto.

Illallisella me suomalaiset vähän purnasimme. Meistä alkoi tuntua siltä, että olimme vain täyttämässä jämäpaikat ja ettei me töitä saatasikaan. Ja meistä oli epäreilua, että opetuskieli oli tanskaa. Ei me ymmärretty mitään. Osalla tytöistä oli aivan hirveät vaikeudet jo pelkän ruotsinkin kanssa. Minä aloin pikku hiljaa päästä tanskan kielestä jyvälle. Ensimmäinen varsinainen oppitunti käsitteli Spiesin historiaa. Eva höpisi jotain solvognista eli Spiesin logosta. Solvong oli viikinkien aikainen onnenamuletti. Se oli löydetty arkeologisissa kaivauksissa muistaakseni Islannista. Jollakin tempulla Simon Spies sai yksinoikeuden käyttää solvongia yhtiönsä logona. Kuvaavaa on ettei tanska nyt aluksi oikein mennyt minullekaan perille. Ensimmäisissä kokeissa kysyttiin mitä Spiesin logo esitti. No siinähan on aurinko, mutta oliko se eläin hevonen vai koira? Katselin seinällä olevaa logoa pitkään. Lyhyestä hännästä päättelin, että koirahan se on. Vaan pieleen meni. Nolla pistettä. Kyseessä oli hevonen.

Eva jatkoi kertomalla Spiesin alkutaipaleesta. Simon oli perustanut yhtiön 1956. Esitteet tai paremminkin mainokset ensimmäisestä matkasta Malloralle Simon jakoi ovelta ovelle polkupyörällä. Matka tehtiin linja-autolla ja laivalla. Siitä kaikki alkoi. Matkojen suosio kasvoi samoin Spies matkatkin. Kohtei-

ta tuli lisää ja kuvaan astui lentoliikenne. Tarve omaan lentoyhtiöön synnytti myös Conairin. Flying Enterprise oli tehnyt konkurssin ja 1965 Spies osti konkurssipesän. Näin syntyi Conair.

1960-luvulla Simon herätti huomiota liikkumalla maailmalla turkki päällä nuorten naisten ympäröimänä. Samoin teki Kalevi Keihänen Suomessa. Ikuisuus kiista on kumpi matki toistaan Simon vai Kalevi. Totuus lienee, että Simon matki Kalevia.

1983 Simon meni naimisiin 21-vuotiaan Janni Brodersenin kanssa. Simon oli hyvin pidetty johtaja. Hän oli kohtelias ja huomaavainen alaisiaan kohtaan. Silmää kauniille naisille riitti, ei siis ihme, että Simon bongasi nuoren ja kauniin lähettityön Jannin. Evan mukaan avioliitto oli ystävyyssopimus. HHMM! Totuus toki on, jos Simon olisi kuollut ilman perillistä Tanskan valtio olisi napannut koko matkailuimperiumin. Simon Spies kuoli 16.04.1984.

Seuraavana aamuna kokoonnuimme aamiaisen jälkeen taas samaiseen teatteriin. Nyt muutamat ruotsalaisetkin alkoivat valittaa ääneen, etteivät saaneet tanskasta mitään tolkkua. No johan. Kyllä sen täytyi sitten olla eri vaikea kieli. Iltapäivällä olisi ensimmäinen Espanjan tunti hotelli Martinique Solissa. Niinikään kadun toisella puolella. Uudehko hotelli, mutta täysin tyhjillään. Me ”Spiesiläiset” täyttäisimme sen lounaan ja siestan jälkeen. Isoja hotelleja täysin tyhjillään? Mallorca on enemmän kesäkohde ja kausi oli vielä aluillaan. Lisäksi Magalluf sijaitsee syrjässä Palman keskustasta. Spies oli ilmeisesti tehnyt hyvän sopimuksen hotellien kanssa järjestäessään opaskoulun juuri hiljaisempaan aikaan.

Meidät jaettiin pienempiin ryhmiin sen mukaan olimmeko vasta-alkajia vai jo vähän pidemmälle ehtineitä. Tason määrittystä varten nenän eteen annettiin espanjan koe. Minä onnistuin ranskan avulla kääntämään tekstin pätkän sillä seurauksella, että jouduin jo jotakin osaavien ryhmään. Kääk! Enhän minä espanjaa osannut alkuunkaan. No loppujen lopuksi espanja on aika helppo kieli ja tarttui meikäläiselle aika helposti. Täytynee tunnustaa, että opin vain opas espanjaa. Jos pitäisi keskustella Espanjan ulkopolitiikasta espanjaksi, tulisi äitiä ikävä.

Illalla meidät vietiin suureen diskoon. Meille annettiin muutama drinkkilippu. Tilasin Bacardikolan ja jege kun se oli vahvaa. Lähinnä voisi todeta paukun olleen lasi Bacardia, jossa oli kolaa vähän värinä. Sitkeänä suomalaisena urakoin kuitenkin muutaman drinkin.

Aamulla olo oli ihan kamala. Välitunnilla marssin aulaan olevan kahviautomaatin luokse. Peeveli! Painoin vahngossa sokeri nappia. No menkööt. Otin kertakäyttömukini ja menin takaisin saliin. Hörppäsin kahvia ja sain suuni täydeltä jotain puruja. Sylkäisin kahvin takaisin mukiin ja katsoin mitä hittoa mukissa oli. Kuolleita muurahaisia! Ja sitten meikäläistä vietiin vessaan. En suosittele kokeilemaan muurahaisilla höystettyä kahvia varsinkaan krapula-aamuna.

Ensimmäinen kuukausi oli siis Spiesin osuus ja matkaoppaan taitojen opiskelua. Harjoittelimme mikrofoonin käyttöä, ensiapua ja esiintymistä. Ruotsalaisen opettajamme Bertilin lause muodostui legendaksi. Mikrofoonia tulisi pitää niin että peukalo on leuassa kiinni. ”Näin se olisi niin turvallisesti niin turvallisesti” paikallaan heiluvassa bussissa ja matkalaiset kuulisivat kaiken selostuksen ilman taukoja tai katkoksia. ”Så är det så trygg så trygg”.

Jokaisen tuli vuorollaan astella lavalle esittäytymään ja vastaamaan Bertilin kysymyksiin. Ajatus sai meidät melkein paniikkiin. Ensimmäisenä lavalle uskaltautui yksi kurssin vanhimmista, nelikymppinen ruotsalainen nainen. Omien sanojensa mukaan jämmitti, niin että oli melkein laskea allensa. Ei ollut todellakaan helppoa mennä noin 230 oppilaan eteen mikrofonina pidellen elämän ensi kertaa. Koska tämän jälkeen vapaaehtoiset loppuivat alettiin mennä oppilasnumeroiden mukaan. Oman vuoroni koittaessa oli kurat pöksyssä. Ääneni vapisi ja mikrofonin seikkailu missä sattui. Kinkkisin Bertilin kysymys oli miksi haluat oppaaksi? Mitä vastasin, en muista. Selvisin koitoksesta kunnialla maaliin. Olin koulussa tottunut esiintymään paljonkin luokkani edessä, mutta nyt yleisöä oli toistasataa. Hippasen eri asia.

Ensimmäisen viikon jälkeen oli pari oppilasta lähtenyt maitojunalla kotiin. Koti-ikävä oli yllättänyt. Nuorimmat kurssilaiset olivat nipin napin kaksikymppisiä ja vanhin oli 50-vuotias nainen Islannista. Hän oli perheellinen, mutta kaipasi työuran vaihtoa. Tuliko hänestä opasta? Käsittääkseni ei. En ainakaan koskaan kuullut hänestä. Spiesin periaatteisiinhan tuolloin kuului, että oppaat olivat nuoria. Tuohon aikaan Spies teki matkoja Suomesta, Ruotsista ja tietenkin Tanskasta. Voi olla, ettei islantilaiselle oppaalle ollut kysyntää. Jos Tanska oli vaikea kieli, niin islanti oli hepreaa. Vigdisin kanssa itse puhuin aina englantia.

Meillä oli tiivis aikataulu. Aamun tunnit, sitten lounas ja iltapäivän tunnit. Iltarientojakin oli harvase ilta. Oli diskoiltaa ja pubiryömintää. Eräällä turneella oli muunmuassa kilpailu, jossa tyttö makaa selällään pöydällä ja hänen päälleen

kaadetaan pähkinöitä. Pojan, jonka silmät oli sidottu liinalla piti syödä pähkinät pois ilman käsiä. Tässä minä ja parini voitimme ja yllätys palkinto oli Bacardikolaa. Jipiii! . Samaisella turneella opettajamme Bertil herätti kummastusta pukeutumisellaan. Hän oli entinen näyttelijä, jolla oli nyt oudot vaatteet ja eniten meikkiä koko sakista. Illan aikana myös selvisi, että Bertil oli homo. Hän jahtasi paria poikaoppilasta oikein urakalla.

Pari iltaa myöhemmin oli järjestetty gaalailallinen hotelissa. Pöydät notkuivat herkkuja. Huone oli koristeltu suomen-, ruotsin- ja tanskanlipuilla. Spiesinlippua unohtamatta. Mässältyämme herkut alkoi bubiryömintä. Spiesin paperiset pienoisliput liehuivat, kun koko revohka astui Cafe Opera baariin. Opettajamme Action Jackson järjesti illan huvattomimman esityksen. Kaksi tyttöä ja kaksi poikaa esiintyivät parvekkeella. Heidän tuli vaihtaa vaatteita keskenään, tytöille pojan ja pojalle tytön vaatteet. Meteli kahdestasadasta kannustajasta oli melkoinen.

Kurssin aikana meitä opettivat suomalaiset Sari ja Kaarina, sekä ruotsalaiset Bertil, Anders ja Bettina. Pääosa oli kuitenkin tanskalaisia Eva, Action Jackson, Jens ja pari lentävää opasta. Tuolloin ajattelin, että lentävän oppaan homma voisi olla hauska. Lennät asiakkaiden kanssa kohteeseen. Lennolla olet lentävähenkilökunnan apuna. Kohteessa viikko oppaana ja taas kotiin. Myöhemmin kyllä selvisi työn raskaus. Ja tämä työhän oli vain tansdkalaisten harteilla.

Ainoat suomalaiset oppituntimme olivat retkiharjoitus ja transfer harjoitus. Transferiksi kutsutaan bussimatkaa lentokäntältä hotelleihin ja päinvastoin. Molemmat harjoitukset tai oikeastaan paremminkin kokeet pidettiin liikkuvassa bussissa. Retkikoetta varten saimme manualin, eli tietopaketin mitä jonkun kohteen retkellä kerrotaan. Vaikka harjoitus ei kestänyt kuin kymmenisen minuuttia per pää, oli materiaalin ulkoaopiskelu varsinainen urakka. Minä muistaakseni olin kaupunkikierroksella Teneriffalla. Opastus itsessään takkui-li, vaikka faktat muistin oikein. Oli pirun vaikeaa ”vetää” retkeä, kun ei ollut oikeaa retkikohdetta näkyvillä. Vasemmalla kauppahalli ja oikealla pääkirkko. Olin vielä laiskuuttani lukenut ja harjoitellut vain tarvittavan kymmenen minuutin osuuden. Nyt kun oikea hetki koitti sain osuuteni valmiiksi ennätysajassa. Katsoin Kaarinaa. Hän näytti minulle kahta sormea. **KAKSI MINUUTTIA!!!** jäljellä. Perhana mitä nyt? Aloin säveltää päästäni kaikkea potaskaa kesätorista ja kirkoista. Olin jäänyt kiinni, mutta Kaarina näytti tyytyväiseltä, kun nolona kävelin bussin takaosaan suoritukseni jälkeen.

Tämä on tositarina vuosistani matkaoppaana. Työ vei oppaan tänään Kreetalle, Marokkoon tai Dominikaaniseen Tasavaltaan. Asiantuntevana ja hymyilevänä opas hoiti tehtävänsä 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa. Millainen oli matkaoppaan arki 1990-luvulla? Mitä meiltä vaadittiin ja mitkä olivat nuoren untuvikon eväät lähteä valloittamaan maailmaa. Kirjassani kerron totuuden tuon ajan oppaan arjesta iloista ja suruista. Kaikesta huolimatta, päivääkään en antaisi pois.

